

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

N.

15.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 20 Февраля — 1834 — Wilno. Wtorek. 20 Lutego.

ОФИЦИАЛЬНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 5-го Февраля.

Во Вторникъ, 30 Января, Чрезвычайный Посоль Оттоманской Порты, *Муширъ-Ахметъ-Паша*, имѣлъ передъ отъѣздомъ своимъ аудиенцію у Его Величества Государя Императора, а потомъ имѣлъ счастье откланиваться Ея Величеству Государынѣ Императрицѣ. (С. П. В.)

Высочайшими Граматами, Всемилости-вѣйше пожалованы Кавалерами Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ: 27 Января: *Благо Орта*, Егермейстеръ *Васильчиковъ*. — 18 Января: *Св. Владимира 2-й степени Большаго Креста*: Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ *Пейкеръ*, и Гофмейстеръ, Сенаторъ, Князь *Урусовъ*. — 30 Января: *Св. Анны 1-й степени*, Императорскою Короною украшеннаго, Генераль-Маіоръ, Оренбургскій Комендантъ *Глазенапъ 2-й*. — 28 Января, *Св. Анны первой степени*: Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Таганрогской Градоначальникъ, Баронъ *Франкъ*. — *Св. Станислава 1-й степени*: Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Минскій Гражданскій Губернаторъ *фонъ Дребуизъ* (15 Января); Подольскій Гражданскій Губернаторъ *Лошкаревъ* (16 Января). — Оберъ-Прокуроръ 8-го Департамента Правительствующаго Сената, *Жихаревъ* (17 Января.) (Р. И.)

Высочайшими Приказами: 29 Января производятся за отличіе по службѣ, 3-го Округа Корпуса Жандармовъ, изъ Подпоручиковъ въ Поручики *Загорскій*: Увольняются отъ службы: за болѣзнію, Бѣлостокскаго пѣхотнаго полка Прапорщикъ *Павловскій*; по домашнимъ обстоятельствамъ Артиллерійской бригады 4-й, Подпоручикъ *Александровичъ*, Поручикомъ.

— Дополненіемъ къ Высочайшему Приказу, отданному 29-го Января, Его Императорское Величество, при осмотрѣ сего числа Лейбъ-Гвардіи Коннаго полка, съ удовольствіемъ найди во всѣхъ частяхъ примѣрный порядокъ и устройство, и весьма правильную ѣзду Гг. Офицеровъ, изъявляетъ совершенную признательность Командиру Отдѣльнаго Гвардейскаго Корпуса, Его Императорскому Высочеству Великому Князю Михаилу Павловичу, и Монаршее благоволеніе: Командиру Гвардейскаго Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, Генераль-Адъютанту *Депре-радовичу*; Начальнику Гвардейской Кирасирской дивизіи, Генераль-Адъютанту Графу *Апраксину 2-му*; Командующему 1-ю бригадою сей дивизіи и Лейбъ-Гвардіи Коннымъ полкомъ, Свиты Его Императорскаго Величества Генераль-Маіору Барону *Мейендорфу 2-му*; Дивизионнымъ Командирамъ, Полковникамъ: *Эссену 2-му*, *Бреверну 2-му*, *Ознобишину 2-му*, и всѣмъ Гг. Оберъ-Офицерамъ; нижнимъ же чинамъ, на смотрѣ бывшимъ, жалуетъ по два рубля, по два фунта говядины и по двѣ чарки вина на человѣка.

1-го Февраля. Увольняются въ отпускъ: Начальникъ Штаба 1-го Пѣхотнаго Корпуса, Генераль-Маіоръ *Стихъ*, до излѣченія болѣзни. Отъ службы: Состоящій по Кавалеріи Генераль-Маіоръ *Шкуринъ 2-й*, съ мундиромъ и пенсіономъ двухъ третей жало-

WIADOMOSCI URZĘDOWE.

Санкт-Petersburg dnia 3 Lutego.

We Wtorek, 30 Stycznia, Poseł Nadwyszczayny Por-ty Ottomańskiej, *Muszir-Achmet-Pasza*, miał przed wyjazdem swoim audyencyą u NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEJOMOŚCI, a potem miał szczęście złożyć pożegnanie NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI. (G. S. P.)

Przez Naywyższe Dyplomata, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów: 27 Stycznia. *Białego Orła*, Łowczy *Wasil-czykow*. — 18 Stycznia. *S. Włodzimierza 2go stopnia*, *Wielkiego Krzyża*: Radzca Tayny, Senator, *Peiker* i Mistaz Dworu, Senator, *Xiąże Urusow*. — 30 Stycznia. *Sw. Anny 1go stopnia*, *Cesarstkę Koronę ozdobi-onego*, Jenerał-Major, Komendant Orenburski *Głazenap 2gi*. — 28 Stycznia. *Sw. Anny 1go stopnia*, Rzeczywi-sty Radzca Stanu, Naczelnik miasta Taganrogu, Baron *Frank*. — *Sw. Stanisława 1go stopnia*: Rzeczywiście Radzcy Stanu: Miński Gubernator Cywilny *von Dre-busch* (15 Stycz.); Podolski Gubernator Cywilny *Ło-szkarew* (16 Stycznia); i Ober-Prokurator 8go Departa-mentu Rządzącego Senatu *Żicharew* (17 Stycz.). (R. I.)

Przez Naywyższe Rozkazy dzienne: Dnia 29 Stycznia. Podniesiony za odznaczenie się w służbie, Podporucznik 5go Okręgowego Korpusu Żandarmów *Zahorski*, na Porucznika — *Uwolnieni ze służby*: dla choroby, Chorąży Białostockiego półku pieszego *Pa-włowski*; dla domowych interesów, 4tey Artylleryy-skiej brygady Podporucznik *Alexandrowicz*, Porucz-nikiem.

— Przez dodatek do Naywyższego rozkazu dzien-nego, z' dnia 29 Stycznia, NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEJOMOŚĆ, na przeglądzie tego dnia półku Konnego Gwar-dyi, z zadowoleniem znalazłszy we wszystkich częściach wzorowy porządek i szykowność, i cale regularną ja-zdę PP. Oficerów, oświadcza zupełną wdzięczność Do-wódcy Oddzielnego Korpusu Gwardyi, Jego CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEMU XIECIU MICHAŁOWI PAWŁOWI-czowi, i MONARSZE zadowolenie: Dowódcy Korpusu Odwodowego Kawaleryi Gwardyi, Jenerał-Adjutantowi *Depreradowiczowi*; Naczelnikowi Gwardyyskiej Kirysyerskiej dywizyi, Jenerał-Adjutantowi Hrabu *Apraksinowi 2mu*; Dowódcemu 1szą Brygadą tej dywizyi i Konnym półkiem Gwardyi, Orszaku Jego CESARSKIEY MOŚCI, Jenerał-Majorowi, Baronowi *Meyen-dorcowi 2mu*; Dowódcem Dywizyonowym, Półkownikom: *Essenowi 2mu*, *Brewernowi 2mu*, *Oznobiszynowi 2mu*, i wszystkim PP. Ober-Oficerom; a dla niższych rang, w szeregach znajdujących się, daruje po dwa ruble, po 2 funty mięsa i po dwie porcyje wódki na każdego.

Dnia 1 Lutego. Uwalniają się: na urlop: Naczel-nik Sztabu 1go Korpusu piechoty, Jenerał-Major *Stich*, do wyleczenia się z choroby. — Ze służby: Liczący się w Kawaleryi Jenerał-Major *Szkurin 2gi*, z mundurem i pensją dwóch trzecich gaży. Z przyczyny ran: Li-

ныхъ 5 человекъ такъ же на мѣста умершихъ; что же касается до бѣжавшаго служителя, поелику въ Высочайше утвержденномъ 31 Марта 1832 года мнѣніи Государственного Совѣта не сказано, что бы бѣжавшихъ изъ Архіерейскихъ домовъ служителей замѣщать другими, то Палата испрашиваетъ разрѣшенія какъ на сѣе, такъ и о томъ, должно ли означенаго бѣжавшаго служителя, въ случаѣ замѣна его другимъ, исключить изъ оклада. Г. Министръ Финансовъ, сообразивъ представленіе сѣе съ Высочайше утвержденнымъ 31 Марта 1832 года мнѣніемъ Государственного Совѣта, полагаетъ, что на мѣста бѣжавшихъ изъ Архіерейскихъ домовъ штатныхъ служителей слѣдуетъ, по учиненіи установленнымъ порядкомъ о сыскѣ ихъ публикаціи, опредѣлять, какъ и на прочія убылыя служительскія мѣста, другихъ казенныхъ крестьянъ, преимущественно же дѣтей штатныхъ служителей, а бѣжавшихъ не прежде включить въ окладъ, какъ по поимкѣ ихъ, поступая съ ними за побѣгъ по законамъ. Генваря 2 дня 1834 года. (По 1-му Департаменту.)

11 Генваря 1834 года. — О разрѣшеніи бывшему Оберз-Секретарю 7-го Департамента Спасскому вступить въ службу первымъ Офицерскимъ гиномъ. (По 1-му Департаменту.)

Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Господина Министра Финансовъ, что по случаю затрудненій, происходящихъ въ исполненіи постановленія, содержащагося въ 354 § Таможеннаго Устава по Европейской торговлѣ, относительно конфискаціи купеческихъ кораблей, отходящихъ изъ портовъ безъ Таможенныхъ паспортовъ, онъ Г. Министръ, для отбращенія оныхъ, входилъ съ представленіемъ въ Государственный Совѣтъ, который, по разсмотрѣніи онаго въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, мнѣніемъ своимъ, Высочайше утвержденнымъ въ 6 день минувшаго Декабря, положилъ: 1) Въмѣсто установленной 354 § Таможеннаго Устава конфискаціи кораблей, взыскивать съ отшедшихъ безъ Таможеннаго паспорта судовъ штрафа сто рублей серебромъ, не относя однако же штрафа сего на такіа суда, кои вынуждены будутъ отойти безъ Таможеннаго паспорта по причинѣ бури, скорого замерзанія водъ при берегахъ и тому подобнымъ причинамъ, заслуживающимъ особаго уваженія. 2) Если во время отхода какого-либо корабля безъ Таможеннаго паспорта не существовало въ томъ портѣ вышеупомянутыхъ причинъ, то Таможня сего порта, сообщивъ немедленно Портовымъ Таможнямъ того моря, гдѣ она находится, съ объясненіемъ названія отшедшаго корабля, какой націи, имени шкипера и числа ластовъ, для взысканія опредѣленнаго штрафа, въ случаѣ, если бы таковой корабль зашелъ въ нашъ портъ, въ то же время доносить Департаменту Внѣшней Торговли для предписанія о томъ же и всѣмъ прочимъ Портовымъ Таможнямъ. 3) Если же напротивъ того корабль вынужденъ былъ отойти отъ порта безъ паспорта, по причинамъ, изъясненнымъ въ 1-мъ пунктѣ, то Таможня того порта ограничивается только извѣщеніемъ о семъ для свѣдѣнія Таможенъ того моря, гдѣ она находится, считая въ семъ случаѣ Азовское и Черное моря за одно. Генваря 11 дня 1834 года. (По 1-му Департаменту.)

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

— В и л н а . —

Въ N. 11-мъ Литовскаго Вѣстника напечатано подробное извѣстіе о вступленіи Г. Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника и Кавалера Кучковскаго въ должность Президента ИМПЕРАТОРСКОЙ Виленской Медико-Хирургической Академіи. Въ дополненіе сказанной статьи сообщаемъ нынѣ упомянутую въ оной рѣчь, на латинскомъ языкѣ, которою Г. Кучковский привѣтствовалъ Академическое Собраніе. Присовокупляется также переводъ оной на російскій и польскій языки.

Doctissimi Viri!

Placuit AUGUSTISSIMO IMPERATORI Nostro designare mihi honorificum Munus praesidendi in coetu virorum, qui profunda eruditione et morum suavitate non solum propriam illustraverunt vitam, sed quorum lucubrationibus haec alma Academia celebritatem, et Imperium Ruthenum bonos Medicos adeptae sunt. Non me latet, Doctis-

Ученѣйшіе Мужу!

Всемилолюбивѣйшему ГОСУДАРЮ ИМПЕРАТОРУ Намѣму благоугодно было удостоить меня почетнымъ званіемъ предсѣдателя въ собраніи Мужей, прославившихся не только глубокими познаніями и качествами сердца, но и споспѣшествовавшихъ подвигами своими знаменитости сей Академіи, коей Рое-

Uczeni Mężowie!

Podobało się Najmilszemu szemu CESARZOWI JEGOMOSCI zaszczycić mię godnością przewodniczenia w gronie Mężów, którzy głęboką nauką i moralnymi przymioty, nie tylko własne okrasili imię, lecz których pracom ta Akademia chwalebę, a Państwo Rossyjskie znamienitych winne lekarzy. Nie tajno mi, uczeni mężowie, że

ponieważ w Naywyżey zatwierdzoney w dniu 31 marca 1832 roku opinii Rady Państwa nie powiedziano, ażeby tych sług, którzy uciekli z Biskupich domów, zastępować drugimi, Izba przeto prosi o rozwiązanie, tak co do tego, jako też czy potrzeba pomienionego zbiegłego sługę, w razie zastąpienia go drugim, wykreślić z okładu. Minister Skarbu, porównawszy to przedstawienie z Naywyżey zatwierdzoną w dniu 31 marca 1832 roku opinią Rady Państwa, mniema, że na mieysca zbiegłych z Biskupich domów sług etatowych należy, po uczynieniu ustanowionym porządkiem o wyszukaniu ich publikaty, jako też na inne ubyłe sług mieysca, naznaczać innych skarbowych włóścian, mianowicie zaś dzieci sług etatowych; zbiegłych zaś, nie wprzód włączać w okład, jak po ich пойманіу, postąpiwszy z nimi za zbiegowstwo wedle praw. Dnia 2 Stycznia 1834 roku. (Z 1go Departamentu.)

Dnia 11 Stycznia 1834 roku — O pozwoleniu bytemu Ober-Sekretarzowi 7mego Departamentu Spaskiemu wejść do służby w pierwszej Oficerskiej randze. (Z 1go Departamentu.)

Rządzący Senat, słuchali raportu Pana Ministra Skarbu, że z przyczyny trudności zachodzących w wypełnieniu postanowienia, zawartego w § 354 Ustawy Komory Celnych handlu Europejskiego, względem konfiskat okrętów kupieckich, wychodzących z portów bez pasportów Komór celnych, P. Minister, dla uchylenia onych, wchodził z przedstawieniem do Rady Państwa, która po rozważeniu onego na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, opinią swoją, Naywyżey zatwierdzoną w dniu 6 upłynionego grudnia, postanowiła: 1) Zamiast przepisanej w § 354 Ustawy Komory Celney konfiskaty okrętów, uzyskiwać z okrętów, które wypłynęły bez pasportu Komory Celney sztrafu sto rubli srebrnem, nie rozciągając jednakże tego sztrafu na takie statki, które przymuszone będą wypłynąć bez pasportu Komory celney, z przyczyny burzy, prędkiego marżnienia wody przy brzegach, i tym podobnych przyczyn, zasługujących na szczególną uwagę. 2) Jeżeli podczas odejścia jakiegokolwiek okrętu bez pasportu Komory Celney nie było w tym porcie wyżej wyrażonych przyczyn, natenczas Komora Celna tego portu, doniesie natychmiast Portowym Komorom Celnym tego morza, gdzie się ona znajduje, z pojaśnieniem nazwiska wypłynionego okrętu, jakiego narodu, imienia szypira i liczby łasztów, dla uzyskania oznaczonego sztrafu, w razie, jeżeliby takowy okręt zawinął do naszego portu, oraz donosi Departamentowi Handlu Zewnętrznego dla zalecenia tegoż i innym Portowym Komorom Celnym. 3) Przeciwnie zaś, jeżeli okręt przymuszonym był wypłynąć z portu bez pasportu, dla przyczyn wyrażonych w iszym punkcie, wtenczas Komora Celna tego portu przestaje tylko na uwiadomieniu o tém Komor Celnych tego morza, gdzie się ona znajduje, uważając w takim razie Azowskie i Czarne morze za jedno. Dnia 11 Stycznia 1834 roku. (Z 1go Departamentu.)

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— W i l n o . —

W N. 11. Kuryera Litewskiego podaliśmy wiadomość szczegółową o wstąpieniu JW. Kuczkowskiego Rzeczywistego Radzcy Stanu i Kawalera w obowiązki Prezidenta CESARSKIEY Wileńskiej Akademii Medyko-Chirurgicznej. Dla dopełnienia rzeczony wiadomości, udzielamy teraz wzmiankowaną w niej mowę, w języku łacińskim, którą JW. Kuczkowski powitał Zgromadzenie Akademickie. Dołącza się także tłumaczenie jej na rossyjski i polski język.

simi Viri, sine juvamine, sine lubente cooperatione vestra et praecipue sine desideratissima concordia me non posse magnum destinationis meae scopum attingere. Sed quod me ipsum attinet semper me paratum videbitis ad postponenda propria commoda bono publico et Hujus Academiae prosperitati.

Vos, longa experientia et praeteritorum temporum aerumnis, edocti, testes oculati et immaculati calamitatum, quibus haec regio subiecta fuerat, potestis adacquatus noscere et sentire quam magni momenti sit juventutis educatio et quas deplorandas sequelas producat juveniliu mentium fanatica aberratio. Neque Nos omnes fugit qui sint mores, ut ita dicam, praesentium temporum, quae discrimina rerum! Spero proinde Vos, doctissimi Viri, bono publico intentos atque gloriae hujus Academiae memores, non solum animos studiosorum vera eruditione locupletaturos, sed etiam omni modo, consilio et exhortatione inculcaturos esse, ut iidem honestate et bonis moribus imbuantur. Antequam recipiam iussu Excellentissimi Ministri Academiae hanc legitimo modo, expeto ut mihi ab Illustri hoc coetu quaedam explicationes sine mora communicentur, quae basi inservient pro relatione ad Excell. Ministrum mittenda.

сійское Государство обязано уже отличными врачами. Не тайно для меня, Ученѣйшіе мужи, что безъ вашей помощи, безъ вашего содѣйствія, а преимущественно безъ столь желаемого согласія, не возможно мнѣ будетъ достигнуть великой цѣли моего званія. Но во всякомъ случаѣ я готовъ буду къ пожертвованію собственныхъ выгодъ для общаго блага и благоденствія сей Академіи.

Долговременнымъ опытомъ и бѣдствіями прошедшихъ временъ изученые, очевидные и прискорбные свидѣтели злочестій постигшихъ сію страну, Вы въ состояніи постигнуть и чувствовать всю важность воспитанія юношества и то сколь горкія плоды порождаетъ фанатическое юныхъ умовъ заблужденіе. Всѣмъ намъ извѣстенъ духъ настоящаго времени, изатруднительное положеніе дѣль. По сему уповаю на Васъ, ученѣйшіе мужи, желающіе общаго блага и ревностные защитники славы сей Академіи, что вы не только будете напаять жаждущіе истинныхъ познаній умы воспитанниковъ, но и употребите всѣ мѣры увѣщанія и содѣйствія для утвержденія въ нихъ правоты и непоколебимой нравственности. Прежде принятія въ мое вѣдѣніе на законномъ основаніи съ распоряженія Господина Министра сей Академіи, прошу сіе Достойнѣйшее Собраніе о немедленномъ сообщеніи мнѣ нѣкоторыхъ объясненій, которые будутъ служить основаніемъ представленія моего къ Его Высoko Превосходительству.

bez waszego wsparcia, bez ochoczego współdziałania, a nadewszystko bez tak pożądaney jedności, niepodobna mi będzie osiągnąć wysokiego celu przeznaczenia mego. Co do mnie, uyrzycie mię zawsze w gotowości ku poświęceniu korzyści własnej dla dobra pospolitego i szczególności Akademii naszej.

Wy, długoletniem doświadczeniem i upłynionych czasów niedolą wyćwiczeni, naoczni a nieskażeni świadkowie klęsk, które ten kraj utrafiły, zarówno znać i czuć możecie, jak wielkiey jest wagi wychowanie młodzieży i jak opłakane skutki wiedzie za sobą zaciekle umysłów niedożytych obłąkanie. Wszyscy przy tém świadomości jesteśmy, co za obyczaje, iż tak rzekę, czasów teraźniejszych; jakie jest położenie rzeczy! Tuszę więc po Was, uczeni mężowie, dobro publiczne miłujący i na chwałę tej Akademii pomni, że nie tylko zdrowey nauki chciwie umysły młodzieży napawać będziecie, lecz że wszelkimi sposobami, radą i namową, zechcecie w nich wlewać zamiłowanie uczciwości i dobrych obyczajów. Wprzód, nim przystąpię z rozkazu JW. Ministra do objęcia w swą wiedzę tej Akademii, proszę o rychłe udzielenie z tego Dostojnego Grona niektórych wiadomości, jakie służyć mają za ośnowę doniesienia JW. Ministrowi.

Одесса, 2-го Января.

Сорокъ лѣтъ минуло отъ основанія Одессы. Этотъ городъ, волею ЕКАТЕРИНЫ Великой возникшій на побережьи Чернаго моря, посреди сухой и бесплодной степи, на мѣстѣ бѣднаго Татарскаго селенія Гаджибея, вполне оправдалъ надежды Правительства. Вскорѣ послѣ своего основанія, Одесса сдѣлалась однимъ изъ главнѣйшихъ портовъ Имперіи и складочнымъ мѣстомъ произведеній югозападной Россіи. До покоренія Русскимъ оружіемъ Гаджибея, земледѣльческія произведенія губерній, прилегающихъ къ берегамъ Чернаго моря и къ Польской границѣ, шли западнымъ путемъ, чрезъ Польшу, до Балтійскаго моря, и оттуда уже отправляемы были въ разныя мѣста Европы. Такой путь во многихъ отношеніяхъ былъ неудобенъ. Главнѣйшіе пункты сбыта пшеницы, находились тогда въ иностранныхъ городахъ, а потому и всѣ выгоды, проистекавшія отъ этого, получаемы были иностранными купцами. Не смотря на плодородіе Кіевской, Подольской, Волынской и другихъ губерній, помѣщики сей части Россіи получали незначительную прибыль отъ богатой жатвы своихъ произведеній, по причинѣ отдаленнаго сбыта оныхъ. Съ открытіемъ Одесскаго порта, земледѣльческая промышленность югозападныхъ губерній приняла совершенно другой видъ. Обозы съ пшеницею и другими произведеніями земледѣлія обратились въ Одессу. Вслѣдъ за ними двигались въ новосозданный городъ семейства переселенцевъ. Правительство даровало имъ различныя льготы и преимущества, привлекая въ Одессу множество иностранцевъ, обогатившихъ городъ своими капиталами. Еще въ 1800 году, когда на берегу моря только сложины были матеріалы для новостроившейся купеческой гавани, въ Одескій заливъ приходили уже въ значительномъ количествѣ иностранныя суда съ товарами, для обмена сихъ послѣднихъ на пшеницу.

Тогда опредѣлилось значеніе Одессы между Русскими городами. Въ ней начала производиться мѣна отечественныхъ земледѣльческихъ произведеній на

Одесса дня 2 stycznia.

Czterdzieści lat upłynęło od założenia Odessy. To miasto, z woli KATARZYNY WIELKIEJ wzniesione na brzegu morza Czarnego, wpośród suchego i nieurodzajnego stepu, na miejscu pędzney Tatarskiej wioski Hadżibeja, zupełnie odpowiedziało oczekiwaniom Rządu. Wkrótce po swém założeniu, Odessa stała się jednym z główniejszych portów Cesarstwa, miejscem składowym płodów południowo-zachodniej Rosyi. Przed zawojowaniem orężem Rosyjskim Hadżibeja, płody rolnicze Guberniy, przytykających do brzegów morza Czarnego i do granicy Polskiej, szły drogą zachodnią, przez Polskę, do morza Bałtyckiego, a stamtąd już wysyłały się do różnych miejsc Europy. Droga taka pod wielką względami była niedogodną. Główniejsze punkta odbytu pszenicy, znajdowały się nateczas w miastach zagranicznych, a przeto i wszystkie korzyści stąd wypływające, otrzymywane były przez zagranicznych kupców. Pomimo urodzajności Kijowskiej, Podolskiej, Wołyńskiej i innych Guberniy, obywateli tej części Rosyi otrzymywali mało znaczący dochód z bogatego żniwa swych płodów, z przyczyny dalekiego ich odbytu. Za odkryciem Odeskiego portu, przemysł rolniczy południowo-zachodnich Guberniy, przybrał zupełnie inną postać. Obozy z pszenicą i innemi płodami rolniczymi, zwróciły się do Odessy. Tuż za nimi dążyły do nowo wzniesionego miasta familie przesiedleńców. Rząd udzielił im rozmaite ulgi i prerogatywy, które sprowadziły do Odessy wielu cudzoziemców, ci zaś z bogacili miasto swemi kapitałami. Jeszcze w 1800 roku, kiedy na brzegu morza złożone tylko były materyały do nowo budującego się kupieckiego portu, do zatoki Odeskiej, przychodziły już w znacznej ilości statki cudzoziemskie z towarami, dla zamiany tych ostatnich na pszenicę.

Wtenczas powstało znaczenie Odessy pomiędzy Ruskimi miastami. W niej poczęła się odbywać zamiana oyczystych płodów rolniczych na wyroby zagra-

иностранные издѣлія. Измѣнившійся такимъ образомъ ходъ торговли служилъ средствомъ обогащенія для помѣщиковъ, и причиною изумительныхъ успѣховъ Одессы. Быстро возрастала она, выстраивалась и заселялась. Безлюдныя и бесплодныя степи, облегающія некогда Гаджибей, оживленныя Русскимъ духомъ и капиталами Русскихъ и иностранцевъ, покрылись садами, хуторами, виноградниками. Въ концѣ 1832 года росло на городской землѣ болѣе 3,592,705 виноградныхъ кустовъ; считалось 625 мызъ и участковъ, на которыхъ разведено уже до 1,500,000 разнаго сорта деревьевъ; въ самомъ городѣ находилось 40 садовъ, и въ нихъ 15,000 деревьевъ.

Причины быстрого возрастанія Одессы существуютъ и донныя. Торговля ея, ослабленная нѣсколько военными событіями послѣднихъ лѣтъ, дѣятельна по прежнему. По прежнему, этотъ могучій двигатель благоденствія народовъ, служить неисчерпаемымъ источникомъ обогащенія Одессы. Въ минувшемъ году болѣе даже, нежели когда либо, умножилось въ семь городъ число домовъ. Подобно древнему Тиру, Марсели, Нью-Орлеану, Одесса вполне создала торговлю. Торговля возвыгнула въ оной 6,000 домовъ, поселила на почвѣ ея 50,000 жителей и придала городу особенный характеръ мѣстности, во многомъ отличный отъ характера другихъ Русскихъ городовъ. Торговля создала въ оной эти 50 фабрикъ и заводовъ, помѣстила въ улицахъ ея 900 лавокъ и 1,535 погребовъ, устлала окрестности ея 252 мельницами. Трудно повѣрить, съ какою быстротою строятся здѣсь дома! Бывшіе въ Одессѣ за пять лѣтъ, почти не узнаютъ ея. Это выраженіе, сдѣлавшееся общимъ мѣстомъ, тѣмъ не менѣе остается совершенно справедливымъ. — Только 40 лѣтъ протекло отъ основанія Одессы, и въ эти сорокъ лѣтъ она обладаетъ уже многими заведеніями, считающимися въ числѣ принадлежностей большихъ и богатыхъ городовъ. Въ Одессѣ находится 12 учебныхъ заведеній для мужескаго и 6 для женскаго пола, въ которыхъ считается до 2,000 учащихся; Городская Больница на 600 кроватей; три книжныя иностранныя лавки и одна Русская, Публичная Библиотека и Музей, Клубъ и купеческія Казино, двѣ Типографіи и одна Литографія; существуютъ: Женское Общество благотворительности, Общество Сельскаго Хозяйства и Ботаническій садъ, Итальянская опера, Приморскій бульваръ, набережная и проч.

Одесса обязана настоящимъ состояніемъ своимъ не продолжительности существованія или политическимъ причинамъ, но единственно торговлѣ. — Первый Журналъ, появившійся въ Одессѣ 1-го Апрѣля 1820 года, подъ названіемъ: *Messenger de la Russie méridionale, ou feuille commerciale, publiée avec l'autorisation du Gouvernement*, весь посвященъ былъ торговлѣ. Онъ выходилъ два раза въ недѣлю, на полулистѣ малаго формата. Въ немъ помѣщались только извѣстія о приходѣ и отходѣ судовъ, о цѣнахъ привозныхъ товаровъ, и главнѣйшія распоряженія Правительства, относящіяся къ торговлѣ. Годъ спустя, въ Коммерческомъ листкѣ печатаемы были и на Русскомъ языкѣ разныя объявленія и распоряженія Начальства, чего нельзя было сдѣлать прежде, по неимѣнію Русскихъ буквъ. Изданіе подобнаго листка было совершенно необходимо для Одессы и для иностранныхъ купцовъ, торговавшихъ въ Черноморскихъ портахъ, а потому и расходъ сего Журнала былъ довольно значителенъ: его выписывали въ разныя мѣстахъ Европы и получали даже въ Филадельфіи. Увеличиваясь потомъ и въ объемѣ и въ разнообразіи содержанія, онъ издаваемъ былъ, съ 1-го Января 1827 года, вмѣстѣ на Русскомъ и Французскомъ языкахъ, подъ именемъ: *Одесскаго Вѣстника* и *Journal d'Odessa*. Въ 1830 году присоединено было къ оному особенное прибавленіе: *Feuille de Commerce*, заключающее въ себѣ только коммерческія извѣстія; а въ 1831 году Французская часть онаго отдѣлена была отъ Русской, подъ особеннымъ названіемъ: *Courrier de la Nouvelle-Russie*. Съ 1832 года оба Журнала выходили на большихъ листахъ одинаковаго формата и Французскій листокъ снова принялъ названіе: *Journal d'Odessa, politique, commercial et littéraire*. Нынѣ изданіе сихъ двухъ Журналовъ поручено особому Редакціонному Комитету. При Одесскомъ Вѣстникѣ выходятъ, сверхъ того, три прибавленія: *Литературныя Листки* на Русскомъ языкѣ, исключительно посвященные Изыщной Словесности и отчасти Наукамъ, и *Листки Общества Сельскаго Хозяйства Южной Россіи*, на Русскомъ и Французскомъ языкахъ; изъ самаго названія сихъ послѣднихъ видна ихъ цѣль.

Указывать на ходъ торговли и другихъ вѣтвей промышленности, на успѣхи просвѣщенія въ Одессѣ и Новороссійскомъ краѣ, сообщать статистическія свѣдѣнія и распоряженія Правительства, относящіяся

нечные. Оdmieniony tym sposobem bieg handlu, służył za środekъ wzbogacenia się dla obywateli, i był przyczyną zadziwiającego postępu Odessy. Szybko wzrastała ona, budowała się i zaludniała. Puste i bezpłodne stepy, które otaczały niegdyś Hadżibey, ożywione Ruskim duchem, oraz kapitałami Rossyan i cudzoziemców, pokryły się sadami, chutorami i winnicami. W końcu 1832 roku, rosło na ziemi mieskiej przeszło 3,592,705 winogrodowych krzewów; liczyło się 625 folwarków i kawałków ziemi, na których rozprowadzono już do 1,500,000 rozmaitego gatunku drzew; w samém mieście znajdowało się 40 ogrodów, a w nich 15,000 drzew.

Przyczyny szybkiego wzrostu Odessy trwają i dotąd. Handel jej, osłabiony nieco wypadkami wojennymi lat ostatnich, czynny jest znowu, jak przedtém. Jak przedtém, silna ta sprężyna pomysłowości narodów, służy za niewyczerpane źródło wzbogacenia Odessy. W roku przeszłym większa nawet, niż kiedykolwiek, liczba przybyła w tém mieście domów. Nakszaft starożytnego Tyru, Marsylii, Nowego-Orleanu; Odessa jest zupełnie utworem handlu. Handel wzniosł w niej 6,000 domów, osiedlił na jej gruncie 50,000 mieszkańców i nadał miastu szczególny charakter miejscowości, bardzo różny od charakteru innych miast Rosyjskich. Handel to wzniosł w niej 50 fabryk i zaprowadzeń, umieścił w jej ulicach 900 kram i 1,535 sklepów i piwnic, osadził jej okolice 252 młynami. Trudno wypowiedzieć, z jaką szybkością budują się tu domy. Ci, którzy byli w Odessie przed laty pięć, zaledwie ją poznają. To wyrażenie, które stało się teraz pospolitém; niemniej też jest zupełnie sprawiedliwém. — Czterdzieści tylko lat upłynęło od założenia Odessy, i w przeciągu tych lat 40, posiada już ona wiele zakładów, które się liczą do przynależności wielkich i bogatych miast. W Odessie znajduje się 12 naukowych zakładów dla męskiej i 6 dla żeńskiej płci, w których liczy się do 2,000 uczących się; lazaret miejski na 600 łóżek, trzy księgarnie cudzoziemskich książek, i jedna Rosyjska, Publiczna Biblioteka i Muzeum, Klub i kupieckie Kazyno, dwie Typografie i jedna Litografia; jest także Damskie Towarzystwo Dobroczynności, Towarzystwo Gospodarstwa Wiejskiego i ogród Botaniczny, Opera Włoska, Nadmorski bulwar, Pobrzeże i t. d.

Odessa winna jest terazniejszy swój stan, nie dawności swego istnienia, lub politycznym przyczynom, lecz jedynie handlowi. — Pierwsze pismo peryodyczne, które się ukazało w Odessie, dnia 1 Kwietnia 1820 roku pod tytułem: *Messenger de la Russie Méridionale, ou feuille commerciale, publiée avec l'autorisation du Gouvernement*, cały poświęcony był handlowi. Wychodziło ono dwa razy na tydzień, w półarkuszu małego formatu. W niem były tylko umieszczone wiadomości o przychodzeniu i odpływaniu statków, o cenach przywożonych towarów, i główniejsze rozporządzenia Rządu, odnoszące się do handlu. Po roku, w handlowém piśmie, drukowane też były i w Rosyjskim języku, różne ogłoszenia i rozporządzenia Zwierzchności, czego nie można było uczynić wprzód, dla braku Rosyjskich liter. Wydawanie takiego piśmieka, było koniecznym potrzebem dla Odessy i dla zagranicznych kupców, którzy handlują w portach Czarnomorskich, przeto rozchód tego dziennika, był dosyć znaczny; zapisywano go do różnych miejsc Europy, a nawet utrzymywano w *Filadelfii*. Powiększając się potem, tak co do objętości, jako też rozmaitości artykułów, wydawany był od dnia 1 Stycznia 1827 roku, wspólnie w Rosyjskim i Francuskim językach pod tytułem: *Odesskiej Gazety i Journal d'Odessa*. W 1830 roku przyłączono do niej osobny dodatek: *Feuille de Commerce*, który zawierał w sobie tylko handlowe wiadomości, zaś w 1831 roku, francuska część została oddzielną od Rosyjskiej, pod oddzielnym tytułem: *Courrier de la Nouvelle-Russie*. Od 1832 roku, obiedwie Gazety wychodziły na wielkich arkuszach jednostajnego formatu, i francuskie pismo przyjęło znowu nazwisko: *Journal d'Odessa, politique, commercial et littéraire*. Teraz wydawanie tych dwóch Dzienników poruczono osobnemu Komitetowi Redakcyjnemu. Przy Gazecie Odesskiej wychodzą, nadto trzy dodatki: *Kartki Literatury* w Rosyjskim języku, poświęcone wyłącznie Literaturze Nadobnej i w części Naukom, oraz i *Kartki Towarzystwa Gospodarstwa Wiejskiego Rosyi Południowej* w Rosyjskim i Francuskim języku; z samego nazwiska tych ostatnich, można mieć wyobrażenie ich celu.

Okazywać postęp handlu i innych gałęzi przemysłu, postęp oświaty w Odessie i Nowo-Rossyi, udzielać statystyczne wiadomości i rozporządzenia Rządu, odnoszące się do tego kraju, wystawiać niekiedy czytelnikom

си къ сему краю, представлять иногда читателямъ черты нравовъ и мѣстныхъ особенности этого уголка Россіи, только въ концѣ прошедшаго вѣка вступившаго въ гражданскія формы, одинаковыя съ остальною частію Имперіи,—будетъ постоянною цѣлію Редакторовъ Одесскаго Вѣстника въ наступившемъ году. (О. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А н г л і я.

Лондонъ, 1-го Февраля.

Бригъ Веллингтонъ погубъ на пути изъ Новаго Брауншвейга въ Коркъ; спаслись только четырнадцать челоѣкъ, въ числѣ коихъ находится и хозяинъ брига.

— Изъ Картагены пишутъ отъ 3-го Декабря, что туда прибылъ изъ Мартиники корабль съ депешами къ Г. Барро; при вступленіи въ гавань онъ не сдѣлалъ обычнаго салюта. Начальникъ онаго вышелъ на берегъ, но Офицерамъ настрого приказалъ оставаться на кораблѣ. Онъ объявилъ, что въ скоромъ времени прійдетъ Адмиралъ Макау, съ двумя линійными кораблями, шестью фрегатами и другими судами. Англійскій Консулъ въ Картагенѣ просилъ Адмирала, находящагося въ Ямайкѣ, прислать ему нѣсколько военныхъ кораблей, для защиты Англичанъ, находящихся въ Картагенѣ. (Св. П.)

4-го Февраля.

Сегодня, въ половинѣ 3-го часа по полудни, Король открылъ лично засѣданія Парламента слѣдующею рѣчью: „Милорды и Господа! Созывая васъ вновь для исполненія важныхъ обязанностей вашихъ, питаю неограниченную довѣренность къ вашему усердію и дѣятельности, равно какъ и къ искреннему участию вашему въ пользахъ государственныхъ, и къ твердому старанію вашему о сохраненіи существующаго образа Правленія на древнихъ его основаніяхъ, надлежащимъ распределеніемъ его властей. Сими качествами особенно отличались занятія ваши въ прошлогоднемъ засѣданіи, въ теченіе коего Парламенту предлежало рѣшить многія и важныя дѣла, какихъ не было разсмотрѣно до того въ столь короткое время. Въ числѣ мѣръ, утвержденныхъ законодательною властію, одною изъ самыхъ важныхъ и затруднительныхъ было уничтоженіе невольничества Негровъ. Принятіе сего закона во всѣхъ Британскихъ колоніяхъ, и успѣшное исполненіе онаго на островѣ Ямайкѣ, заставляютъ меня надѣяться самыхъ лучшихъ успѣховъ. Многіе другіе важные предметы предлежатъ еще вашему разсмотрѣнію. Имѣющія поступить въ Парламентъ донесенія Коммиссій, разсматривавшихъ состояніе городскихъ обществъ, исполненіе и дѣйствія законовъ о бѣдныхъ, равно какъ состояніе церковныхъ доходовъ и патронатствъ въ Англіи и въ Валлисѣ, послужатъ вамъ пособіемъ къ сужденію о количествѣ и свойствахъ нынѣшнихъ недостатковъ и злоупотребленій, и о средствахъ къ своевременному и полезному исправленію оныхъ.—Главною цѣлію стараній моей политики было обезпеченіе моего народа въ непрерывномъ сохраненіи благодатнаго мира. Великимъ къ тому пособіемъ служило мнѣ счастливо возстановленное согласіе съ Франціею, а получаемыя мною непрерывно утѣренія о благорасположеніи прочихъ Державъ твердой земли, возбуждаютъ во мнѣ надежду, что миролюбивыя старанія мои и впредь будутъ успѣшны.—Между тѣмъ должно объявить съ сожалѣніемъ, что еще не послѣдовало окончательнаго соглашенія между Голландіею и Бельгіею, и что междуусобіе въ Португаліи все еще продолжается.—Вы можете быть увѣрены, что я съ усердіемъ и радостью воспользуюсь всякимъ представляющимъ мнѣ случаемъ для возстановленія безопасности и мира въ странахъ, коихъ выгоды тѣсно сопряжены съ пользами моего Государства.—По кончинѣ Короля Испанскаго, я не колебался признать наследованіе Инфантины, его дочери, съ величайшимъ вниманіемъ буду я слѣдить ходъ происшествій, имѣющихъ вліяніе на Правительство, успокоеніе и утвержденіе котораго важно, какъ для Англіи, такъ и для общаго мира Европы.—Миръ въ Турціи не былъ нарушенъ со времени послѣдняго примиренія съ Мегметомъ-Али, и, какъ я надѣюсь, вѣротно и впредь нарушенъ не будетъ.—Я буду стараться о предупрежденіи всякой перемѣны въ отношеніяхъ сей Державы съ другими Государствами, которая могла бы быть опасною будущему ея существованію и независимости.

„Господа Члены Нижней Палаты! Я приказалъ представить вамъ смѣты на будущій годъ. Онѣ составлены съ величайшею бережливостію и съ ограниченіями, кои не могутъ повредить государственно-

рысы обычаевъ и мѣстныя szczegóły. tego kątka Rosyi, który przy końcu dopiero zeszłego wieku wszedł w formy cywilne, jednakie z pozostałą częścią Cesarstwa, będzie stałym celem Redaktorów Odesskiej Gazety w bieżącym roku. (O. W.)

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A N G L I A.

Londyn dnia 1 Lutego.

Bryg Wellington zginął w drodze z Nowego Brunswicku do Cork; uratowało się tylko 14 ludzi, w liczbie których znajduje się i właściciel brygu.

— Z Kartageny piszą pod dniem 3 Grudnia, iż przybył tam z Martyniki okręt z depeszami do P. Barro; który za wejściem do portu, nie salutował zwyczajnym sposobem. Dowódzca jego wyszedł na brzeg, lecz oficerom surowie zalecił pozostać na okręcie. Uwiadomił, iż wkrótce przybędzie Admirał Makau z dwoma okrętami liniowymi, sześcią fregatami i innemi statkami. Konsul Angielski w Kartagenie, upraszał Admirała znajdującego się na Jamaice, by mu przysłał kilka okrętów wojennych, dla obrony Anglików, znajdujących się w Kartagenie. (P. P.)

— Dnia 4. —

Dzisiaj o pół do 3ciej z południa, Król osobiście zagał Parlament mową następującą: „Miloradowie i Mości Panowie! Kiedy was znówu zgromadzam, dla dopełnienia wysokich waszych powinności, z nieograniczoną ufnością polegam na waszej gorliwości i czynności, szczerém uczestnictwie do dobra publicznego, jako też na waszej stałości w statecznym dążeniu, do utrzymania istniejącego kształtu Rządu, na starożytnych posadach, w prawnym rozdzieleniu władz Rządowych. Właśnie te przymioty, w sposób zaszczytny, oznamienowały wasze prace na przeszłej sessyi, na której pod rozbiór Parlamentu daleko więcej i ważniejszych podano rzeczy, a niżeli pierwej kiedykolwiek, które sankcyą prawodawczej władzy otrzymały, jednym z najważniejszych, jako też najtrudniejszych, było zniesienie niewoli, a sposób i porządek, w jaki krok ten od wszystkich osad Angielskich przyjętym został, i postępowanie w przeprowadzeniu go do skutku, już na wyspie Jamaice dokonany, dają mi niechybną otuchę pomyślnego ukończenia przedsięwzięcia. Wiele innych ważnych przedmiotów, jeszcze oczekuje waszego rozważania; mające się wam przełożyć sprawozdania Kommissy, które się trudniły rozpoznaniem zgromadzeń miejskich, zarządu i działań ustaw względem ubogich, jako też stanu dochodów kościelnych i patronatu w Anglii i Wallii, mogą wam udzielić wiele pożytecznych postrzeżeń, przez które będziecie w stanie, należycie sądzić i wyrokować, tak o rodzaju i rozległości będących wad i nadużyć, jako też o sposobach, przez które istotne ulepszenia, w przyzwoitym czasie bezpiecznie i z pożytkiem, dążyć się zaprowadzić.—Polityki mojej ciągłym i niezmiennym było usiłowaniem, aby zapewnić dla ludu mojego nieprzerwane zażywanie korzyści pokoju. Wiele mi w tém dopomogły życzliwe i przyjaźne stosunki, tak szczęśliwie między Rządem moim a Francją przywrócone, oraz zapewnienia, które o przyjacielskich chęciach innych mocarstw stałego ładu odbieram, wzbudzają we mnie ufność, iż w dalszym czasie pomyślny skutek sprzyjać będzie moim staraniom. Muszę atoli ubolewać, iż ostateczne załatwienie sporów między Hollandyą a Belgią, jeszcze nie nastąpiło, i że wojna domowa ciągle trwa jeszcze w Portugalii. Pewnymi być możecie, iż troskliwie i ochoczo korzystać będę z każdej zręczności, nadarzaającej mi szranki, by przywrócić stan bezpieczeństwa i pokoju, w krajach, których sprawy, z interesem Państw moich, w tak ścisłym zostają związku.—Wraz po zgonie Króla Hiszpańskiego, bez najmniejszego wahania się, uznałem dziedzictwo tronu, na rzecz Infantki, jego córki; z największą bacnością zwrócę uwagę na kolej wypadków, mogących wywierać wpływ na Rząd, którego ugruntowanie w pokoju, największym jest wagi tak dla Anglii, jak i dla spokojności całej Europy.—Pokój Turcyi od ostatniej ugody z Mehmetem-Ali, nie był naruszonym i, jak tuzzyć mogę, żadne mu nowe przemiany nie grożą.—Statecznym móm usiłowaniem będzie, zapobiegać wszelkim przemianom w stosunkach tego Państwa z innemi mocarstwami, przez które byt jego w dalszym czasie lub niepodległość, na szwank mogłyby być narażone.

Mości Panowie Izby Niższej! Rozkazałem przełożyć WPPm wyliczenie wydatków na rok następny: względ na najszybszą oszczędność i ograniczenia, jakie kredytowi publicznemu nie mogą szkodzić, prze-

му кредиту. Питаю надежду, что могу надеяться на просвещенную вашу любовь к отечеству и на усердное содействие моего народа, если бы случилась надобность поддержать честь моей короны и выгоды моих владений. Отчет о состоянии доходов в сравнении с расходами, конечно, найден будет весьма удовлетворительным.

„Милорды и Господа! Сожалю о продолжающейся крайности земских помѣщиков, хотя въ другихъ отношеніяхъ состояніе земли нашей, какъ по внутреннему спокойствію, такъ и по успѣхамъ торговли и фабрикъ, представляетъ отрадное зрѣлище возрастающаго благосостоянія. — Утвержденные въ истекшемъ засѣданіи законы о принятіи разныхъ полезныхъ мѣръ въ Ирландіи, нынѣ приведены въ исполненіе. Дальнѣйшихъ исправленій надлежитъ ожидать отъ трудовъ Коммиссій, коимъ поручено изслѣдованіе другихъ важныхъ предметовъ. Поручаю вамъ въ наискорѣйшемъ времени распределеніе десятиннаго сбора въ упомянутой части соединеннаго Королевства: симъ способомъ будутъ устранены всѣ основательныя жалобы безъ нарушенія правъ и собственности котораго либо изъ сословій моихъ подданныхъ, или какаго либо учрежденія церковнаго и государственнаго. — Общественное спокойствіе вообще было сохраняемо, и нынѣшнее состояніе Ирландіи гораздо благопріятнѣе, нежели въ теченіе прошлаго года. Между тѣмъ узналъ я, къ крайнему моему сожалѣнію и справедливому негодованію, что еще покушаются побудить народъ къ требованію расторгненія законодательнаго союза Ирландіи съ Англіею. — Я объявилъ уже, что твердо и непремѣнно рѣшился сохранять сей союзъ, залогъ нашего народнаго могущества и безопасности, при помощи Божіей, всеми состоящими въ моей власти средствами. — Не сомнѣваюсь, что въ семъ дѣлѣ найду усердное и успѣшное пособіе въ содѣйствіи моего Парламента и народа. Духъ непокорности, нынѣ болѣею частью удерживаемый въ предѣлахъ законами, но появляющийся еще во многихъ случаяхъ, долженъ быть преимущественно приписанъ коварнымъ проиствамъ, коими стараются возбудить ненависть къ Правительству, недовѣрчивость и вражду между народами обѣихъ земель. Пагубныя слѣдствія сего бѣдственнаго волненія падаютъ болѣе всего на обманутыя орудія сихъ неустойчивыхъ. Соединенныя и усердныя старанія людей, преданныхъ Правительству и благонамѣренныхъ, необходимы для прекращенія смутеній и насилія, нарушающихъ спокойствіе общества, и, въ случаѣ дальнѣйшихъ успѣховъ, угрожающихъ гибелью силъ и безопасности Соединеннаго Королевства.“

Въ Верхней Палатѣ Парламента предложеніе о поднесеніи адреса на рѣчь сдѣлано Герцогомъ Сутерландомъ, а въ Нижней Г. Лефевромъ. (Сѣд. Пг.) 8-го Февраля.

Ихъ Королевскія Величества возвратились вчера по полудни въ Брейтонъ.

— Испанскій Посланникъ имѣлъ вчера долгое совѣщаніе въ Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ съ Лордомъ Пальмерстономъ.

— Сынъ покойнаго *Cirz Валтера-Скотта*, который наследовалъ послѣ отца своего званіе Баронета и именуется также *Cirz Валтеромъ*, получить, какъ говорятъ, команду полка, въ которомъ десять уже лѣтъ служить Офицеромъ.

— По извѣстіямъ изъ *Калькуты* отъ 4-го Октября прошлаго года, тамошній Генеральный Почт-Директоръ объявилъ, что онъ намѣренъ отправить корабль Компаніи изъ *Бомбей*, а потому письма и пакеты доставлены будутъ симъ кораблемъ черезъ Чермное море въ Англію, если до 5 Ноября будутъ присланы въ *Бомбей*. Изъ Англіи же выйдетъ пароходъ въ *Александрію* для принятія писемъ изъ сказаннаго корабля.

— Герцогъ *Кумберландскій* посѣтилъ въ среду вечеромъ собраніе у Князя *Ливена*.

— Носятся слухи, что вчера въ Департаментѣ Иностранныхъ Дѣлъ происходила конференція, относительно Голландско-Бельгійскаго вопроса; изъ чего заключаютъ, что дѣло сіе будетъ приведено къ окончанію: ибо Король Нидерландскій оказываетъ теперь болѣе расположенія къ согласію по сему предмету на желанія Союзныхъ Державъ.

Третьяго дня Кантербургскій Архіепископъ, Висконтъ *Дунканнонъ* и исправляющій Ганноверскія дѣла Г. *Лихтенбергъ* имѣли аудіенцію у Короля. (А. Р. С. З.)

водничей въ ихъ укладаніи. Мам неомыслнѣ надежду, иъ могу лить на вашу свѣтлѣ миѣ оцзыны и причыне uczucia mego narodu, jeŝliby zdarzyła się potrzeba obmyŝleć ŝrѣdki, dla utrzymania honoru mey korony i dobra mych Państw. Wykazy, вамъ podane o stanie dochodѣw w porѣwnaniu z wydatkami, okaŝą się wielce zaspakajajacemi.

Milordowie i Moŝci Panowie! Ze smutkiem widzę niestajacą gędę pomiędzy właścicielami gruntowemi, chociaŝ w innych wzglęдахъ stan kraju, tak co się tyce jego wewnętrzney spokojności, jako teŝ handlu i fabryk, naypomysłniejszy przedstawia obraz ciągłychъ ulepszeń. — Na przeszłej sessyi przyjęte prawa dla zaprowadzenia rozmaitychъ zbawiennychъ i zaradczychъ ŝrѣdkѣw w Irlandyi, mają teraz siłę obowiazującą; dalszychъ zaś ulepszeń należy oczekiwać od Kommissyy, wyznaczonychъ do roztrząśnienia innychъ ważnychъ przedmiotѣw. Polecamъ WPPmъ mający wkrѣtce nastąpić rozbiѣr porѣwnania w pewien sposóbъ dziesięcin, w owey części Krѣlestwъ połączonychъ, które usunie wszelką sprawiedliwą przyczynę do skargъ, nie obraŝającъ prawъ i własności któreykolwiekъ bądź klasy moichъ poddanychъ, lub jakiegokolwiekъ instytucyi w koŝciele i państwie. — Pokoy publiczny w powszechności trwał nieprzerwanie i stan wszystkichъ prowincyy Irlandzkichъ przedstawia daleko więcey zaspakajający widokъ, a niŝeli o którymkolwiekъ bądź czasie w roku przeszłymъ. Wszelako z uczuciemъ wewnętrzney boleŝci i sprawiedliwego gniewu, widziałemъ nieustanne zabiegi, które ludъ kraju tego usiłująъ poruszać i pobudzać do życzeńъ zniesienia unii prawodawczej. — Juŝemъ oŝwiadczyłъ, iŝ stałemъ i nieodmiennę jestъ mojemъ postanowieniemъ, związekъ ten naszej narodowey potęgi i bezpieczeństwa, z pomocą Opatrzności Boŝkiej, przezъ wszystkie pod mѣmъ rozporządzeniemъ zostające ŝrѣdki, nienaruszenie utrzymywać. — Wątpić nie mogę, iŝ gorliwe i skuteczne spѣdzanie mego Parlamentu i Narodu, czynnie mi w tѣmъ postanowieniu dopomoŝe. — Zręczne zabiegi, jakichъ użyto dla obudzenia niechęci przeciwъ Rządowi, jako teŝ nieufności i nieprzyjaźnychъ uczuć pomiędzy ludami obu krajѣw, naywięcey przypisać należy duchowi nieposłuszeństwa, który, chociaŝ teraz powiększey części powagą prawa w należyte karby ujęty, atoli w wielu przypadkachъ jeszcze się okazuje. — Dla nikogo zaś takъ szkodliwѣmъ nie jestъ ciągłe trwanie podobnego ducha, jakъ dla uwiedzionychъ ofiarъ tychъ zamieszekъ. Nieodbić się są potrzebne połączone i dzielne starania wszystkichъ prawychъ i dobrze myślącychъ, by koniecъ położyć niepokojomъ i gwałtowności, który burzy pokѣy społeczeństwa i skutkiemъ dalszychъ postępfwъ zagroŝa zgubą sile i bezpieczeństwu połączonego Krѣlestwa.“

W Izbie Wyŝzey wniosekъ do adresu na mowę uczyniłъ Xiąŝę *Sutherland*, a w Wyŝzey P. *Lefevre*. (A. P. S. Z.)

— Dnia 8. —

NN.KK.II.MM. wczora z poľudnia, wrѣciłъ do Brighton.

— Poseľ Hiszpański, miałъ wczora długą naradę z Lordemъ *Palmerstonemъ*, w Departamencie sprawъ zagranicznychъ.

— Synъ zmarłego *Sir Walter Scotta*, który odziedziczyłъ tytułъ *Baroneta* po swymъ oycu i podobnieŝ nazywa się *Sir Walter*, otrzyma, jakъ słychać, dowѣdztwo nad półkiemъ, w którymъ od latъ dziesięciu jestъ Oficeremъ.

— Podługъ wiadomości z *Kalkuty* pod 4 Paŝdziernika z. r. tameczny Jeneralny poczt-Dyrektorъ obwieŝciłъ, ŝe zamierza wyprowadzić okręť kompanii z *Bombay*, iŝ przeto listy i pakiety z tymъ okręťemъ przezъ Morze Czerwone dostaną się do Anglii, jeŝeli przedъ 5 Listopada do *Bombay* zostaną nadesłane. Z Anglii zaś wyprowadzi się statekъ parowy do *Alexandryi* dla przyjęcia listѣwъ z pomienionego okręťu.

— Xiąŝę *Kumberland* zaszczyciłъ we ŝrѣdę swą obecnością wieczoremъ zgromadzenie u Xięcia *Lieven*.

— Podługъ krąŝącychъ wieŝci, wczora w wydziale sprawъ zagranicznychъ, miała się odbyć konferencya względemъ pytania Hollendersko-Belgiyskiego, ztądъ wnoszą, iŝ sprawa ta ukończoną zostanie; poniewaŝ Krѣlъ Niderlandzki, więcey teraz okazuje skłonności zastosowania się w tymъ względzie do życzeńъ Sprzymierzonychъ Mocarstwъ.

— Zawczora Arcy-Biskupъ Kanterberyyski, Vicontъ *Duncannon*, i Hannowerski sprawujący interessa P. *Lichtenberg*, mieli posłuchanie u J. K. M. (A. P. S. Z.)

Франція.

Париж, 7 Февраля.

Всѣ Министры имѣли вчера вечеромъ совѣщаніе у Маршала *Сульты*.

— Утверждаютъ, что прибылъ въ Парижъ курьеръ съ уведомленіемъ, что Испанская Королева не думаетъ теперь входить въ какіе либо переговоры, относительно займа, ибо представленныя ей условія показались слишкомъ тягостными.

— *Journal de la Guyenne* уведомляетъ, что дорога между *Байонною* и *Мадритомъ* все еще опасна. По послѣднимъ извѣстіямъ съ границъ Галиціи, *Донъ Карлосъ* не отказывается еще отъ покушеній на вторженіе въ Испанію.

— Генераль *Бустаменте*, бывшій двоекратно Президентомъ Соединенныхъ Мексиканскихъ Штатовъ, находится теперь во Франціи. Намѣревается онъ въ непродолжительномъ времени выѣхать изъ *Бордо* въ *Байонну*.

8-го Февраля.

Герцогъ Орлеанскій столько поправился въ здоровьѣ, что принималъ вчера Военнаго Министра и долго съ нимъ разговаривалъ.

— Вчерашній балъ у Предсѣдателя Палаты Депутатовъ, не столь былъ многочисленный, какъ того ожидали. Изъ числа приверженныхъ къ оппозиціи почти никого не было.

— Членъ Артиллерійскаго Комитета, Генераль *Караманъ*, выѣхалъ въ *Страсбургъ*, для вступленія въ должность Коменданта тамошняго Военнаго Училища, на мѣсто Генерала *Маріона*.

— Сего дня не получено здѣсь никакихъ новыхъ извѣстій изъ *Мадрита*. Письма съ Испанскихъ границъ вовсе не любопытны. Въ *Байоннѣ* 3-го сего мѣсяца сказывали, что *Квесада* съ 2,500 войска вступилъ въ *Витторію*, и что Генераль *Бутронъ* получилъ главное начальство въ *Бискай*.

— По письму изъ *Барцеллоны*, проѣзжалъ черезъ сей городъ инкогнито Г. *Зеа*, слѣдуя въ *Римъ*, на жительство.

— Писнуть изъ *Тулона* отъ 3-го сего мѣсяца, что Африканскій гарнизонъ будетъ усиленъ, а Генераль *Демисель* будто бы отозванъ. Нѣсколько неблагополучныхъ экспедицій возбудили дерзость въ соседственныхъ племенахъ до того, что Французскій гарнизонъ находится въ стѣсненномъ положеніи. Сего числа отправляютъ въ *Оранъ* въ немаломъ количествѣ военные снаряды, необходимыя для составленія обозовъ.

— Отдѣленіе Комиссіи, назначенной для разсмотрѣнія бюджета Военнаго Министерства имѣло вчера засѣданіе, въ которомъ разсуждали о настоящемъ состояніи войскъ, что и будетъ принято въ основаніе всѣхъ расходовъ Военнаго Министерства, на 1835 годъ. Можно надѣяться, говорить Журналъ *Messenger*, что Члены Комиссіи не будутъ столь снисходительны, чтобы принять всѣ требованія Маршала *Сульты*.

9-го Февраля.

Третьяго дня въ 9 часовъ вечера приглашены были Министры въ засѣданіе, въ которомъ предсѣдательствовалъ Король. Вчера занимался Король дѣлами съ Министрами Военнымъ, Юстиціи, Внутреннихъ и Иностранныхъ дѣлъ.

— Увѣряютъ, что многіе, пребывающіе въ Парижѣ эмигранты, получили отъ Правительства повелѣніе, удалиться немедленно изъ столицы, и что они намѣрены отправиться въ *Лондонъ*.

— На биржѣ увѣряли сего дня, что курьеръ, выѣхавшій изъ *Мадрита* 4-го сего мѣсяца, привезъ два важныя постановленія Королевы: одно о немедленномъ созваніи Кортесовъ, а другое о назначеніи *Донъ Якима Феррера* Министромъ Финансовъ.

— *National* пишетъ: сего дня разнесся слухъ, что чрезвычайный курьеръ, присланный къ Предсѣдателю Совѣта отъ Префекта Ронскаго Департамента, привезъ донесеніе, что по поводу случившихся въ послѣднее время происшествій въ *Савойѣ*, господствуетъ въ Лионѣ необыкновенное волненіе, и что по сей причинѣ мѣстное начальство признало надобность созвать войска для водворенія спокойствія.

— По послѣднему номеру газеты *Mémorial des Pyrénées*, Наварскіе Карлисты находятся весьма въ стѣсненномъ положеніи. Въ такомъ случаѣ прибытіе мятежничей Юнты сей провинціи на Французскую границу, служило бы доказательствомъ неуспѣха сказанной партіи.

— Г. *Мартинезъ де ла Роза* пригласилъ писемно бывшихъ соучастниковъ изгнанія своего въ Англіи, къ возврату въ Испанію, увѣря, что они будутъ приняты благосклонно Дворомъ, не смотря на разницу въ мнѣніяхъ. Въ числѣ сихъ изгнанниковъ находится Генераль *Мина*, который однако жъ не хо-

Франція.

Парижъ дня 7 Лутега.

Всѣ Министры имѣли вчера вечеромъ совѣщаніе у Маршала *Сульты*.

— Запewнiаю, iзъ до Парижа прибылъ гонiecъ зъ вiа-домосiаю, iзъ Крoлoвa Испанiа-ка не мысли на тeрaзъ вхoдiтъ въ жaднe уклaды взглeдeмъ пoзъчки, гдъ подaнe jey вaрунки зaнaдтo сa уciазливe.

— Подлуг *Journal de la Guyenne*, дpoгa мiеждъ *Bayonnâ* a *Madrytem*, ciаглe jest вiелce нieбeзпeчнa. Подлуг oстaтнiхъ вiадомоcтi oдъ гpaнiцъ *Galicyi*, нie прeстaжe *Don Carlos* мыслeчъ o пpoбoвaнiу вкpoчeнiа до Испaнiи.

— Jеnеrалъ *Bustamente*, ктoрый двaкpoчъ былъ Прeзидeнтeмъ Стaнoвъ Зjеднoчoнoхъ *Mexyку*, знaйдyжe сiа тeрaзъ вe Францiи. Вкрoтцe зaмiерзa oпyсцiтъ *Bordeaux*, by сiа удaдъ до *Bayonny*.

— Дня 8. —

Хiажe Орлеанскi, дoтылa жъ зъ свeй нieмoцы врoцiтъ до здoвiа, iзъ вчoрa мoглъ пръиымoвaчъ Министрa вoйнъ i длугo зъ нiмъ рoзмaвiачъ.

— Вчoрaшъ балъ у Прeзидeнтa Избъ Дeпутoвaнъ, нie тaкъ былъ лiчънъ, якъ сiа спoдъиeвaнo. Зъ Члoнкoвъ oппoзъци прaвiе нiкoгo нie былo.

— Jеnеrалъ *Caraman*, Члoнeкъ Комитeтy Артыллeрiи, въиeхaлъ до *Страшбурга*, гдъиe зaймiе мiецъсцe Jеnеrалa *Marion*, Комeдaнтъ тaмeчнeй Шкoлы вoйскoвeй.

— Нie нaдeшъжъ дзiсiа жaднe нoвшe вiадомоcтi зъ *Мадрыту*. Лiсты oдъ гpaнiцъ Испaнiа-скихъ нie iнтeрeсoвнoгo нie зaвiерaжъ. Въ *Bayоннi* днiа 3 т. м. глoсзoнo, iзъ *Quesada* вe 2,500 жoлнiеръ вшeдъ до *Wittoryi*. Jеnеrалъ *Butron* oтръимaлъ глoвнe дoвoдъжтвo въ *Biskai*.

— Подлугъ лiстъ зъ *Barcellony*, мiалъ, якoбы, *P. Zea* прeзъ тo мiастo iнcoгнiтo пръежeдъжaчъ до *Ръимy*, гдъиe мiешъзъкaчъ бeдъиe.

— Пiсзъ зъ *Tulon* подъ днiе 3 б. м., iзъ гaрнiзoнъ Афрыкaнскi зoстaнe пoвiежъжoнъ, Jеnеrалъ зaсъ *Desmichels*, якъ глoсзъ, бeдъиe oдвoлaнъ. Kилкaкpoтнe нieпoмыслънe въпрaвъ, oсмiелилъ до зuchвaлствa въ блiзъкoсцi тeй oсaды зoстaжe плeмiнa, тaкъ, iзъ гaрнiзoнъ фрaнцужкi знaйдyжe сiа въ пръикрeмъ пoлoжeнiи. Въ тeй влaснiе oхвiлi, въпрaвъжъ до *Oranu* въ вiелкeй лiчъбiе рoзмaйтe рeчъи до еквипoвaнiа i уръжeдeнiа oбoзъ служaчe.

— Вьдъиaтъ Комиссiи, злoжoнeй до рoзтръащeнiа бyджeтy Министeрiу вoйнъ, oдъбъ вчoрa пoсiдeжeнie, длa нaрaдeжeнiа сiа взглeдeмъ стaнy oбeчнe бeдъaчeгo вoйсъкa, co мa служъчъ зa зaсaдe вшъстъкiхъ вьдaткъвъ Министeрiу вoйнъ нa рoкъ 1835. Moжeмъ сiа спoдъиeвaчъ, пoвiада *Messenger*, iзъ Комиссaръжe нie oкaжъ сiа зъбътъ пoвoлнъми, въ пръиъцiу вшъстъкiхъ жaдaнъ Маршaлъкa *Saulta*.

— Дня 9. —

Зaвчoрa вeчoрeмъ oкoлo гoдъины 9, Министрoвiе зoстaлi звoлaнi нa кoнфeрeнцъю, въ ктoрeй Крoлъ пръидoвaлъ. Вчoрa Крoлъ прaчoвaлъ зъ Министрaми вoйнъ, Спрaвiдлiвoсцi, Спрaвъ вeвнътрънъхъ i Зaгрaнiчънъхъ.

— Запewнiаю, iзъ вiелъ въ Парижъ бaвиацъхъ eмигpaнтoвъ, oтръимaлo oдъ Ръaдy рoзъкaзъ, нieзвoтoчнe oпyсцiтъ тe стoлицe, i жe oнi мaжъ зaмiа рудaдъ сiа до *Лoндънy*.

— На гiеждъиe дзiсiешъжeй утръиымъвo, iзъ гoнiецъ, ктoрый вьиeхaлъ зъ *Мадрыту* днiа 4 б. м., пръивиoлъ двa вaжнe пoстaнoвiенiа Крoлoвeй; пръежъ oднo зъ нiчъ звoлaнiе Кoртeжoвъ въ крoткiмъ нaстaпi чзaсiе, пръежъ другiе якoбы *Don Joaquin Ferrera*, мiанoвaнъ зoстaлъ Министрeмъ Финaнсoвъ.

— *National* пoвiада: дзiсiа вiесцъ тu крaжъылa, iзъ нaдъжъчъзънъ гoнiецъ пръежъ Прeфeктa Дeпaртaмeнтy *Rodanu*, вьслaнъ до Прeзидeнтa Рaды, пръивиoлъ вiа-домoсцъ, iзъ въ пoвoдy вьпaдкъвъ зaсъжъхъ oстaтнiеми oзaсъ въ *Sabaudyi*, нieзвoчъзънъ пaнъжe пoрyсeжeнiе въ *Lyonie*; зъ jакiе пръицъжънъ Уръжъдъ вiдъиaтъ пoтръeбe сiагънaчъ вoйсъкa длa утръиaнiа спoкoйнoсцi.

— Подлугъ oстaтнiегo Нрu гaзeтъ *Mémorial des Pyrénées*, Кaрoлисцi Нaвaрсъ мoчнo зoстaлi сiсiнiеи. Въ тaкiмъ рaзъи пръибъжъиe Jунтъ бунтoвнiчъжeй oнeй прoвiнцъи, нa гpaнiцe фрaнцужкiе, бьлoбы oзнaкъ нieпoвoдeжъ пoмiеиoнeгo стрoннiчътвa.

— *P. Martinez de la Roza* вeзъвaлъ нa пiсъмiе, дa-внъхъ свъхъ тoвaръжъжoвъ вьгнaнiа зъ Англiи, до пo-врoтy до Испaнiи, зaпewнiаючъ, iзъ бeдъaчъ дoбрe пръи-жeцi у двoрy, бeзъ взглeдъ нa рoжънoсцъ oпiнiи. Въ лiчъ-бiе тьхъ вьгнaнъцoвъ знaйдyжe сiа Jеnеrалъ *Mina*, ктo-